

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL NACIONALINĖS MOKĖJIMŲ AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
LEIDINYJE PUBLIKUOTO ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO KREIPIMOSI VERTINIMO
POLITINĖS REKLAMOS ASPEKTU**

2020 m. birželio 29 d. Nr. 3-56 (1.2)

Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. gegužės 5 d. gavo paklausimą (reg. Nr. 1-878 (7.9), kuriuo teirujamasi, ar Nacionalinės mokėjimų agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) išleistame leidinyje¹ publikuotas straipsnis „Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti“, iliustruotas žemės ūkio ministro Andriaus Palionio nuotrauka, yra laikytinas politine reklama.

2. 2020 m. gegužės 14 d. VRK posėdžio metu nuspręsta pirmiau minėtą pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

3. VRK 2020 m. gegužės 19 d. išsiuntė paklausimus NMA (reg. Nr. 2-464 (7.9) ir žemės ūkio ministrui A. Palioniui (reg. Nr. 2-465 (7.9).

4. 2020 m. gegužės 26 d. VRK gautas žemės ūkio ministro Andriaus Palionio atsakymas (reg. Nr. 1-1072(7.9):

4.1. nurodoma, kad „2020 kovo 9 d. Žemės ūkio ministerijos Ryšių su visuomene skyrius (RSVS) gavo Nacionalinės mokėjimų agentūros (NMA) Komunikacijos skyriaus vedėjos <..> laišką su siūlymu į NMA leidinį, skirtą 2020 m. tiesioginių išmokų ir paramos pagal Kaimo plėtros programą aktualijoms, kartu su NMA vadovo įžanginiu žodžiu įdėti ir žemės ūkio ministro mintis apie susidariusią situaciją dėl COVID-19 viruso. NMA atstovai akcentavo tokio žodžio svarbą neperiodiniame leidinyje dėl Europoje siaučiančio COVID-19, kuris kėlė nerimą žemdirbiams.

Straipsnį parengti buvo pavesta ministro patarėjui <...>. Mūsų žiniomis, leidinį buvo planuota išleisti kovo pabaigoje ir jį platinti kasmetinėje konferencijoje, skirtoje deklaratavimų aktualijoms pristatyti bei balandžio 2-4 d. turėjusioje įvykti tradicinėje žemės ūkio parodoje “Ką pasėsi...”. Patį tekstą parengė ministerijos Ryšių su visuomene skyriaus darbuotojai. Apie tikslią leidinio išleidimo data nebuvo informuotas.

Tekstas yra susijęs tik su darbine ministro veikla, jame nėra kalbama apie partinę priklausomybę, politinius tikslus ar numatomus ateities darbus, idėjas. Straipsnyje pateikta informacija apie COVID-19 laikotarpiu atliktus ministerijos palengvinimus paraiškų teikimui, rinkų

¹ https://www.nma.lt/uploads/files/dir2900/dir145/dir7/2_0.php

stabilizavimo svarbą, pasirengimą galimos krizės suvaldymui bei parengtą paramos ir finansinių galimybių schemą žemės ūkio produkcijos teikėjams, žemdirbiams ir perdirbėjams.“

4.2. Į VRK klausimą, kaip dažnai NMA leidiniuose ministerijos ar ministro vardu skelbiami straipsniai, A. Palionis atsakė: *„Kadangi NMA yra įstaiga prie ministerijos, abi institucijos savo internetiniuose puslapiuose ar kituose leidiniuose nuolat dalinasi viena kitos parengtomis naujienomis ir glaudžiai bendradarbiauja. Žemdirbiams naudinga informacija publikuojama ne tik leidinių forma, ji yra skelbiama ir institucijų internetiniuose portaluose, socialinio tinklo Facebook paskyroje“*. Pateikti ŽŪM interneto svetainėje paskelbtos ir NMA pasidalintos informacijos, kurioje minimas žemės ūkio ministras, pavyzdžiai: 2020 m. kovo 31 d. *„Ministras su merais tarėsi, kaip turėtų keistis pasėlių deklaravimo organizaciniai darbai“*² (be ministro nuotraukos); 2020 m. kovo 18 d. *„A. Palionis: „Nepanikuokime – maisto tikrai nepritrūksime“*³ (su ministro portretu); 2020 m. sausio 8 d. *„Metai prasideda nuo racionalių pasiūlymų mažinti patikrų skaičių žemdirbiams“*⁴ (su ŽŪM atstovų posėdžio nuotrauka, įskaitant ministrą); 2019 m. lapkričio 6 d. *„Žemdirbiams, negalintiems vykdyti įsipareigojimų dėl gaisro Alytuje, sankcijos nebus taikomos“*⁵ (be ministro portreto).

4.3. Į klausimą, ar kitų ministerijai pavaldžių įstaigų leidiniuose skelbiami A. Palionio ar ministerijos parengti straipsniai, ir paprašius pateikti pavyzdžių, ministras atsakė: *„Žemės ūkio ministerija nuolat leidžia įvairius leidinius, kuriuose publikuojamas ministro ar kito ministerijos atstovo straipsnis, įžanginis žodis ar tekstas. Ne išimtis ir pavaldžios įstaigos, socialiniai partneriai bei asociacijos, kurios prašo aktualių ministro ar specialistų komentarų sektoriui svarbia tematika. Norėtume pabrėžti, kad ministerija nesaugo ir nearchyvuoja pavaldžių įstaigų leidinių fizine forma, todėl daugiau informacijos apie minėtų įstaigų, asociacijų ar kitų socialinių partnerių leidinius galite gauti susisiekę su įstaigomis tiesiogiai“*⁶.

4.4. Paklaustas, kas straipsnio publikavimą NMA leidinyje apmokėjo / įsipareigojo apmokėti, ministras nurodė: *„Aptariamas NMA leidinys, leidžiamas šios institucijos darbo tvarka ir iniciatyva, yra skirtas supažindinti ūkininkus su naujienomis, jis nėra priskiriamas periodiniams leidiniams. Agentūros atstovai kreipėsi su prašymu pateikti ministro poziciją dėl COVID-19 situacijos žemės ūkio sektoriuje, apie leidinio leidybą, kainą, lėšas, tiražą ir kitus finansinius aspektus man nėra žinoma.“*

² <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/ministras-su-merais-taresi-kaip-turetu-keistis-paseliu-deklaravimo-organizaciniai-darbai/26428>

³ <https://nma.lt/index.php/naujienos/a-palionis-nepanikuokime-maisto-tikrai-nepritruksime/26139>

⁴ <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/metai-prasideda-nuo-racionaliu-pasiulymu-mazinti-patikru-skaiciu-zemdirbiams/24888>

⁵ <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/zemdirbiams-negalintiems-vykdyti-ispareigojimu-del-gaisro-alytuje-sankcijos-nebus-taikomos/24138>

⁶ <http://zum.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/valdymo-srities-istaigos>;
<http://zum.lrv.lt/lt/nuorodos/kitos-institucijos>

4.5. Į klausimą apie galimus planus dalyvauti 2020 m. Seimo rinkimuose A. Palionis atsakė: „Šiuo metu visas dėmesys yra skiriamas darbui žemės ūkio ministro pareigose. Mano atstovaujama politinė partija dar nėra užsiregistravusi kaip politinės kampanijos dalyvis, nėra suformuoti galimų partijos kandidatų sąrašai artėjantiems Seimo rinkimams, taip pat savo preferencijų nėra išsakę ir partijos skyriai. Sprendimai dėl dalyvavimo Seimo rinkimuose dar nėra priimti, svarstomi įvairūs scenarijai.“

5. 2020 m. gegužės 26 d. VRK gautas NMA atsakymas (reg. Nr. 1-1080 (7.9):

5.1. Teigiama, kad „Dėl turinio ir straipsnių pobūdžio Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) leidiniuose ir publikacijose sprendimus priima įvairių sričių specialistai, departamentų ar skyrių vadovai, NMA vadovybė. Kas priima sprendimą konkrečiu atveju, priklauso nuo leidinio tematikos, tikslo, tikslinės auditorijos. NMA veiklą ir paramos administravimą reglamentuojančių teisės aktų.“

5.2. Į klausimą, kaip dažnai leidžiamas šis leidinys, NMA atsakė: „<...> nuo 2019 m. 2020 metų leidimas yra antrasis. Atkreipiame dėmesį, kad NMA leidžia ne tik spausdintus leidinius, bet ir rengia įvairias publikacijas, skelbiamas NMA ir kituose internetiniuose portaluose, NMA Facebook paskyroje.“

5.3. NMA nurodė: „rengiami straipsniai ir publikacijos dažnai iliustruojami autoriaus (-ių) ar aprašomų asmenų nuotraukomis“ ir pateikė pavyzdžių: 2019 m. NMA laikraštyje publikuotos NMA vadovybės ir kai kurių departamentų vadovų nuotraukos⁷; publikuojant NMA vadovo pasisakymus ar interviu, žiniasklaidos priemonėse naudojama vadovo nuotrauka⁸; pateiktas 2020 m. kovo mėn. dienraštyje „Lietuvos rytas“ išspausdintas straipsnis. Taip pat pateikiama publikacijų, kuriose minimi žemės ūkio ministras ar NMA vadovybė bei specialistai, pavyzdžių (ilustracijos iš įvairių žiniasklaidos priemonių⁹).

5.4. Taip pat pažymima, kad „<...> tiek NMA publikuoja Žemės ūkio ministerijos parengtus straipsnius su aktualiomis žemės ūkio politikos naujienomis, tiek ir pati ministerija publikuoja NMA parengtus straipsnius, susijusius su paramos administravimo aktualijomis.“ Į klausimą, kieno iniciatyva buvo paskelbtas ministro A. Palionio straipsnis „Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingiau dirbti“ ir kas jį parengė, NMA direktorius atsakė: „Atsižvelgiant į <...> paskelbtą karantiną, dėl nežinomybės žemės ūkio sektoriuje, <...> vis dažniau sulaukiant iš žemdirbių įvairių klausimų <...>, NMA iniciatyva buvo nuspręsta į leidinį įdėti ne tik NMA, kaip vykdančiosios institucijos, vadovo žodį, bet ir publikuoti žemės ūkio politiką formuojančios ir

⁷ <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/aktuali-informacija-ukininkams-nugule-laikrascio-puslapiuose/21009>

⁸ <https://www.agroeta.lt/nma-vadovas-agentura-sieks-buti-ne-kontroles-o-pagalbos-ukininkams-institucija>

⁹ <https://www.etaplus.lt/su-rajono-ukininkais-susitiko-zemes-ukio-ministras-giedrius-surplys>;

<http://www.santaka.info/?sidx=51560>; <https://www.ukzinios.lt/zemes-ukis/20164-zemdirbiai-problemas-issake-ministrui>;

sprendimus dėl paramos teikimo ir administravimo palengvinimo priimančios institucijos vadovo žodį ūkininkams. Straipsnį parengė Žemės ūkio ministerijos viešųjų ryšių specialistai.“

5.5. Paklaustas, ar įprasta praktika NMA leidiniuose skelbti politikų (Seimo narių, ministrų) straipsnius, NMA nurodė, kad: „<...>NMA yra įstaiga prie Žemės ūkio ministerijos, įgyvendinanti valstybės politiką žemės ūkio ministrui pavestose valdymo srityse, administruojanti valstybės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai ir Europos Sąjungos paramos žemės ūkiui, kaimo plėtrai ir žuvininkystei lėšas bei atliekanti jų mokėjimo ir kontrolės funkcijas. Andriaus Palionio straipsnis buvo publikuotas kaip žemės ūkio ministro, kurio valdymo sričiai ir yra priskirta NMA. Nėra praktikos publikuoti politikų straipsnių, jei juose pateikiama informacija nėra susijusi su NMA vykdoma veikla.“

5.6. Į klausimą, kiek kainavo minimo NMA laikraščio išleidimas, NMA direktorius atsakė: „<...>14 075,03 Eur. Tiražas 130 000 egz.“

6. Papildomai NMA pasiteiravus informacijos, 2020 m. birželio 17 d. gautas atsakymas, kad aptariamas straipsnis gautas balandžio 2 d. Leidinio maketas parengtas balandžio 16 d, jis nebuvo derintas su ministru. Leidinio platinimas kainavo 1 275,31 Eur su PVM.

7. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d. Andrius Palionis nėra pateikęs prašymo VRK registruotis 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviu. Lietuvos socialdemokratų darbo partijos interneto svetainėje skelbiamame pranešime¹⁰ nurodyta: „Birželio 3-4 dienomis nuotoliniu būdu vyko Lietuvos socialdemokratų darbo partijos (LSDDP) Tarybos posėdis, kuriame priimtas nutarimas dėl LSDDP dalies kandidatų į vienmandates rinkimų apygardas. Apklaustos būdu iškelti 23 kandidatai, dalyvausiantys Seimo rinkimuose vienmandatėse apygardose šių metų spalį“. A. Palionis įvardintas kandidatu.

8. Pagal Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalį *politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

9. Pagal Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punktą *politine reklama nelaukiami: politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą.*

¹⁰ <https://lsddp.org/partijos-naujienos/lsddp-taryba-nuotoliniu-budu-patvirtino-dali-kandidatu-vienmandatese-apygardose/> (žiūrėta 2020-06-10)

10. Straipsnis „Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti“ paskelbtas NMA leidinio „2020 metų tiesioginių išmokų ir paramos pagal Kaimo plėtros programą aktualijos“ pirmojo puslapio viršuje, virš NMA direktoriaus straipsnio. Iliustruotas ministro Andriaus Palionio nuotrauka. Nuotrauka yra tokio paties dydžio kaip tame pačiame puslapyje paskelbtą NMA vadovo kreipimąsi iliustruojanti nuotrauka. Straipsnis užima maždaug 24,62 proc. vieno iš 16 leidinio puslapių.

10.1. Straipsnyje „Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti“ kalbama apie susiklosčiusią neeilinę situaciją dėl koronaviruso bei Žemės ūkio ministerijos ir paties ministro pastangas padėti žemdirbiams: *„Atsižvelgdama į neeilinę situaciją, Žemės ūkio ministerija priversta ieškoti ir neeilinių sprendimų, kurie padėtų toliau efektyviai vykdyti visas funkcijas“*, *„Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti, nes jūsų veiklos tęstinumas ypač svarbus šiuo sunkiu laikotarpiu – maisto tiekimo grandinė negali būti sutrikdyta“*, *„Kartu aiškinamės visus galimus esamos situacijos sušvelninimo scenarijus, apsvairstėme ES paramos teikimo ir administravimo palengvinimo, rinkų stabilizavimo klausimus. Negalime įstrigti biurokratijos džiuaglėse, todėl sprendimai neatidėliojami, labai daug jų jau ir įgyvendinta“*, *„Kaip žemės ūkio ministras siekiu, kad visos priemonės būtų visapusiškai įvertintos ir pritaikytos tam, kad būtų galima suvaldyti šią precedento neturinčią situaciją. Žemės ūkio ministerija, siekdama paskatinti žemės ūkio sektoriaus atsigavimą po koronaviruso sukeltos krizės, parengė galimos paramos ir finansinių galimybių schemą žemės ūkio produkcijos tiekėjams, žemdirbiams ir perdirbėjams“*, *„Tikiu, kad kartu įveiksime visas negandas. Būkime vieningi ir, svarbiausia, sveiki“*.

10.2. Pabrėžiant ministerijos ir paties ministro pastangas, formuojamas išskirtinai pozityvus A. Palionio įvaizdis, kaip politiko, galinčio efektyviai išspręsti problemas, suprantančio žemdirbius, kuriems ir skirtas leidinys, ir dedančio pastangas, kad parama būtų lengviau prieinama (*„Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti“*, *„Negalime įstrigti biurokratijos džiuaglėse, todėl sprendimai neatidėliojami“*).

10.3. Apie priimtus sprendimus ir nuveiktus darbus kalbama abstrakčiai (*„labai daug jų jau ir įgyvendinta“*), nepateikiami konkretūs pavyzdžiai.

11. Peržiūrėjus pateiktus pavyzdžius, nustatyta, kad NMA ir Žemės ūkio ministerijos interneto svetainėse skelbti informaciniai pranešimai yra konkretni, naudojamas dalykinis stilius, nurodomos konkrečios priemonės, pvz.:

11.1. 2019 m. lapkričio 6 d. publikuotame pranešime „Žemdirbiams, negalintiems vykdyti įsipareigojimų dėl gaisro Alytuje, sankcijos nebus taikomos“¹¹ (ilustruota asociatyvia nuotrauka) rašoma apie žemdirbiams netaikytinas sankcijas po gaisro Alytuje: *„Iš nukentėjusių žemdirbių*

¹¹ <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/zemdirbiams-negalintiems-vykdyti-isipareigojimu-del-gaisro-alytuje-sankcijos-nebus-taikomos>, perpublikuota tą pačią dieną: <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/zemdirbiams-negalintiems-vykdyti-isipareigojimu-del-gaisro-alytuje-sankcijos-nebus-taikomos/24138>

nebus reikalaujama pateikti informacijos pagal VŠĮ „Ekoagros“ nustatytą formą apie 2019 m. užaugintą ir patiektą rinkai produkciją, kuri turėjo būti nuimta spalio mėnesį. Tais atvejais, jei dėl produkcijos taršos būtų reikalaujama naikinti gyvulius ir dėl to keistųsi išduoto nutarimo dėl ekologinės gamybos išrašo duomenys apie sertifikuotus gyvūnus, NMA skirs paramą už daugiametes žoles ir (ar) javus pašarams, vadovaudamasi VŠĮ „Ekoagros“ iki tol 2019 m. išduoto nutarimo dėl ekologinės gamybos išrašo duomenimis apie valdytojo ir (ar) partnerio vardu sertifikuotus gyvūnus“.

11.2. 2019 m. lapkričio 29 d. pranešime „Siekama mažinti tikriesiems žemdirbiams tenkančią našta“¹² (ilustruotas aprašomos diskusijos nuotrauka) rašoma apie diskusiją, kurioje aptarti NMA pateikti siūlymai, kaip optimizuoti patikras ūkiuose, kad jos nesidubliuotų, kuo dažnai skundžiasi žemdirbiai, apie mažėjančias patikras ir sankcijas (pateikiami atliktų patikrų skaičiai);

11.3. 2020 m. sausio 8 d. publikuotas straipsnis¹³ „Metai prasideda nuo racionalių pasiūlymų mažinti patikrų skaičių žemdirbiams“, kuriame aprašoma darbo grupės, siekiančios optimizuoti patikras, veikla, pateikiama statistika (ilustruotas ŽŪM atstovų, įskaitant ministrą, nuotrauka).

11.4. 2020 m. kovo 17 d. publikuotas ministro straipsnis „A. Palionis: Nepanikuokime – maisto tikrai nepritruksime“¹⁴ (ilustruotas ministro nuotrauka), kuriame kalbama apie ministerijos darbą karantino metu, bei keičiamą paraiškų pateikimo grafiką: „Darbai nėra stabdomi, bet organizuojami taip, kad nebūtų tiesioginio kontakto su gyventojais. Darbuotojams sudaryta galimybė dirbti nuotoliniu būdu“, „Darome viską, kad mūsų žemdirbiai galėtų ir toliau sėkmingai vykdyti ūkininkavimo veiklą ir dėl karantino paskelbimo nenukentėtų. Institucijų atliekamos patikros bus nukeltos bent dviem savaitėms. Taip pat keičiamas paramos paraiškų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės rinkimo grafikas, pratęsiant šiuo metu vykdomo paraiškų rinkimo termino pabaigą vienu mėnesiu. Reikės numatyti projektų įgyvendinimo atidėjimo ar stabdymo iki karantino pabaigos sąlygas (ypač lauko dienoms, mokymo veikloms, bendruomenių renginiams ir kt.). Sankcijos dėl tokių projektų įgyvendinimo reikalavimų nesilaikymo neturi būti taikomos“, „Štai grūdų ir grūdų produktų mes pasigaminame 2 kartus daugiau nei yra Lietuvos poreikis. Pieno ir pieno produktų pagaminame 50 proc. daugiau nei galėtume suvartoti, šalies gyventojus taip pat galime visiškai aprūpinti kiaušiniais. Mėsos produktais taip pat galime apsirūpinti beveik 100 procentų. Pavyzdžiui, paukštienos ir jautienos bei

¹² <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/siekama-mazinti-tikriesiems-zemdirbiams-tenkancia-nasta>, perpublikuota 2019 m. gruodžio 2 d. <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/siekama-mazinti-tikriesiems-zemdirbiams-tenkancia-nasta/24420>

¹³ <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/metai-prasideda-nuo-racionaliu-pasiulymu-mazinti-patikru-skaiciu-zemdirbiams/24888>

¹⁴ <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/a-palionis-nepanikuokime-maisto-tikrai-nepritruksime>, perpublikuotas 2020 m. kovo 18 d.: <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/a-palionis-nepanikuokime-maisto-tikrai-nepritruksime/26139>

veršienos pajėgumai žymiai didesni nei galime suvartoti. Bulvėmis ir daržovėmis taip pat galime beveik patenkinti maksimalų vartotojų poreikį“.

11.5. 2020 m. kovo 31 d. publikuotas straipsnis apie pasėlių deklaravimo organizacinius darbus¹⁵ (iliustruota asociatyvia nuotrauka), kuriame ne tik cituojamas ministras, bet ir nurodomi konkretūs terminai: „Atsižvelgdama į neeilinę situaciją, Žemės ūkio ministerija taip pat priversta ieškoti neeilinių sprendimų, kurie padėtų ir toliau vykdyti įprastas, tačiau būtinas funkcijas, kad ūkininkus pasiektų tiesioginės išmokos. Pasėlių ir kitų žemės ūkio augalų deklaravimas turi būti tęsiamas“, - pabrėžė ministras A. Palionis, kalbėdamas apie šių metų pasėlių deklaravimo pokyčius ir rekomendacijas imtis papildomų veiksmų siekiant sumažinti visas įmanomas rizikas. Nuo balandžio 20 d. prasidės tik nuotolinis žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas. Prisijungusieji prie Paraiškų priėmimo informacinės sistemos per e-valdžios vartus turės galimybę patys pateikti paraiškas“, „Deklaravimo pabaiga nukeliama į birželio 22 d., o paraiškos su vėlavimais bus priimanos birželio 23 d. – liepos 17 d.“, „Žemės ūkio ministerija yra nukėlusį ir žemės ūkio technikos technines apžiūras“.

12. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal NMA pateiktus duomenis, aptariamas NMA laikraštis yra antrasis leidimas nuo laikraščio spausdinimo pradžios. Pirmasis išleistas 2019 metais¹⁶. Jame nėra žemės ūkio ministro kreipimosi.

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, straipsnis „Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti“, kuriame pateikiami abstraktūs teiginiai apie gerą, efektyvų ministro ir ministerijos, kuriai vadovauja Andrius Palionis, darbą siekiant padėti žemdirbiams ir perdirbėjams bei formuojamas išskirtinai pozityvus A. Palionio įvaizdis, laikytinas politine reklama.

14. Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos*; 15 straipsnio 2 dalyje – *politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politinė reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė*. Pranešime nurodytame straipsnyje politinės reklamos žymos nėra.

15. Pagal Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 1 punktą, išlaidos politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu pripažįstamos politinės kampanijos išlaidomis.

16. Pagal Įstatymo 17 straipsnio 6 dalį, *visos politinės kampanijos pajamos ir politinės kampanijos išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje*; pagal 7 dalį – *politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje*,

¹⁵ <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/ministras-su-merais-taresi-kaip-turetu-keistis-paseliu-deklaravimo-organizaciniai-darbai/26428>

¹⁶ https://www.nma.lt/uploads/files/dir2255/dir112/dir5/13_0.php

vadovaujantis Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintu Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes).

17. Taigi, išlaidos politinei reklamai turi būti nurodytos politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje ir politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje. Pagal NMA pateiktą informaciją 16 puslapių leidinio leidybos (14 075,03 Eur) ir platinimo (1 275,31 Eur) išlaidos sudaro 15 350,34 Eur. Straipsnis užima 24,62 proc. vieno puslapio. Įvertinus leidinio leidybos ir platinimo kainą bei straipsnio apimtį, straipsnio savikaina – 236,20 Eur.

18. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 54 straipsnio 1 dalį, *bet kam draudžiama naudotis tarnybine padėtimi valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose ar organizacijose, taip pat valstybinėse ar savivaldybių visuomenės informavimo priemonėse vykdant bet kokią rinkimų agitaciją, pavesti tai daryti kitiems asmenims ar kaip nors kitaip, naudojantis tarnybine padėtimi, bandyti paveikti rinkėjų valią. Valstybės, savivaldybių pareigūnams, valstybės tarnautojams draudžiama naudotis tarnybine padėtimi sudaryti sau ar partijai išskirtines rinkimų agitacijos sąlygas. Šį straipsnį pažeidęs asmuo gali būti patrauktas administracinėn arba baudžiamojon atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.*

19. Paskelbus A. Palonio politinę reklamą jo vadovaujamai ministerijai pavaldžios įstaigos leidžiamame leidinyje, A. Palioniui buvo sudarytos išskirtinės sąlygos skleisti politinę reklamą konkrečiai grupei asmenų (žemdirbiams), tokiu būdu buvo pažeista Seimo rinkimų įstatymo 54 straipsnio 1 dalis.

20. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse:

20.1. 85 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad rinkimų įstatymuose nustatytos rinkimų ar referendumo agitacijos tvarkos pažeidimas užtraukia baudą politinės kampanijos dalyviams ar politinių partijų, kurios yra politinės kampanijos dalyvės, pirmininkams – nuo 300 iki 1 050 eurų;

20.2. 92 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme, nustatytų politinės reklamos skleidimo reikalavimų nesilaikymas užtraukia baudą viešosios už viešosios informacijos skleidimą ar visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingiems asmenims nuo 300 iki 1 450 eurų;

20.3. 589 straipsnio 4 punkte numatyta, kad dėl 85 ir 92 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo VRK pirmininkas ir šios komisijos nariai ar VRK pirmininko įgalioti valstybės tarnautojai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti 2020 m. gegužės mėn. Nacionalinės mokėjimų agentūros leidinyje publikuotą žemės ūkio ministro Andriaus Palionio straipsnį „Darome viską, kad jūs galėtumėte sėkmingai dirbti“ politine reklama.
2. Pripažinti 1 punkte nurodytą straipsnį paslėpta politine reklama.
3. Pripažinti, kad Andrius Palionis pažeidė Seimo rinkimų įstatymo 54 straipsnio 1 dalį, pateikęs politinės reklamos požymių turintį straipsnį Nacionalinei mokėjimų agentūros leidžiamam leidiniui.
4. Pripažinti Andriaus Palionio politinės kampanijos išlaidomis straipsnio leidimo ir platinimo išlaidas, kurios sudaro 236,20 Eur.
5. Pavesti VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui papildyti savarankiško politinės kampanijos dalyvio finansavimo ataskaitą ir finansinės apskaitos žiniaraštį.
6. Taikyti administracinę atsakomybę Andriui Palioniui už paslėptos politinės reklamos skelbimą ir naudojimąsi tarnybine padėtimi.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Darbuotoja
Porokhina

Vikt orijs